

Růže bedrníkolistá

Rosa spinosissima L.

Stupeň ohrožení: C2

POPIS

Prutnatý nízký keř, 50-100 cm vysoký, intenzívně se šířící kořenovými výmladky, takže vznikají husté polykormony. Kořenový systém bez výrazného hlavního kořene. Prýty jsou nepravidelně hustě štětinatě ostnité, ostny štíhlé, jehlicovité, až 1 cm dlouhé, promísené drobnějšími ostenci a štětínami. Větve starší 5 let často téměř bezostné. Listy střídavé, lichozpeřené, s 3-5 jařmy. Lístky svrchu tmavěji, vespod světleji zelené, drobné, okrouhlé až eliptické, 1,0-1,5 cm dlouhé. Kvete v květnu až červnu. Květy velké, bílé až žlutavé (výjimečně narůžovělé), většinou jednotlivé, zřídka v chudokvětých květenstvích. Kališní lístky jsou celistvé, po odkvětu všechny vztyčené, zaschlé vytrvávají na šípcích až do jejich změknutí. Kulovité tmavohnědé až černé vysychavé šípky jsou dlouze stopkaté. Druh s jinými taxony rodu *Rosa* nelze zaměnit, komplexem znaků se výrazně liší od ostatních.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Je to silně světlo milný druh, snášející nejsušší podklady. Často se váže na vápencová a jiná živinami bohatá podloží, jako např. spraše. Růže bedrníkolistá roste na teplých a výslunných mezích, křovinatých stráních či ve štěrbinách skal, převážně JV, J a JZ expozic, v nadmořských výškách nejčastěji do 500 m, výjimečně výše (700 m n. m.). Podle lesnických databází roste růže bedrníkolistá v edafických kategoriích živné a extrémní, nalezena byla též po jednom případě na kyselé a obohacené humusem, v 1.-4.(5.) lesním vegetačním stupni. Většinou se jedná o stepní a lesostepní biotopy, nejčastěji je zaznamenávána ve společenstvech třídy *Festuco-Brometea*, dále *Rhamno-Prunetea*, *Trifolio-Geranietea sanguinei*, či okraje a světliny teplomilných doubrav řádu *Quercetalia pubescentis*.

ROZŠÍŘENÍ

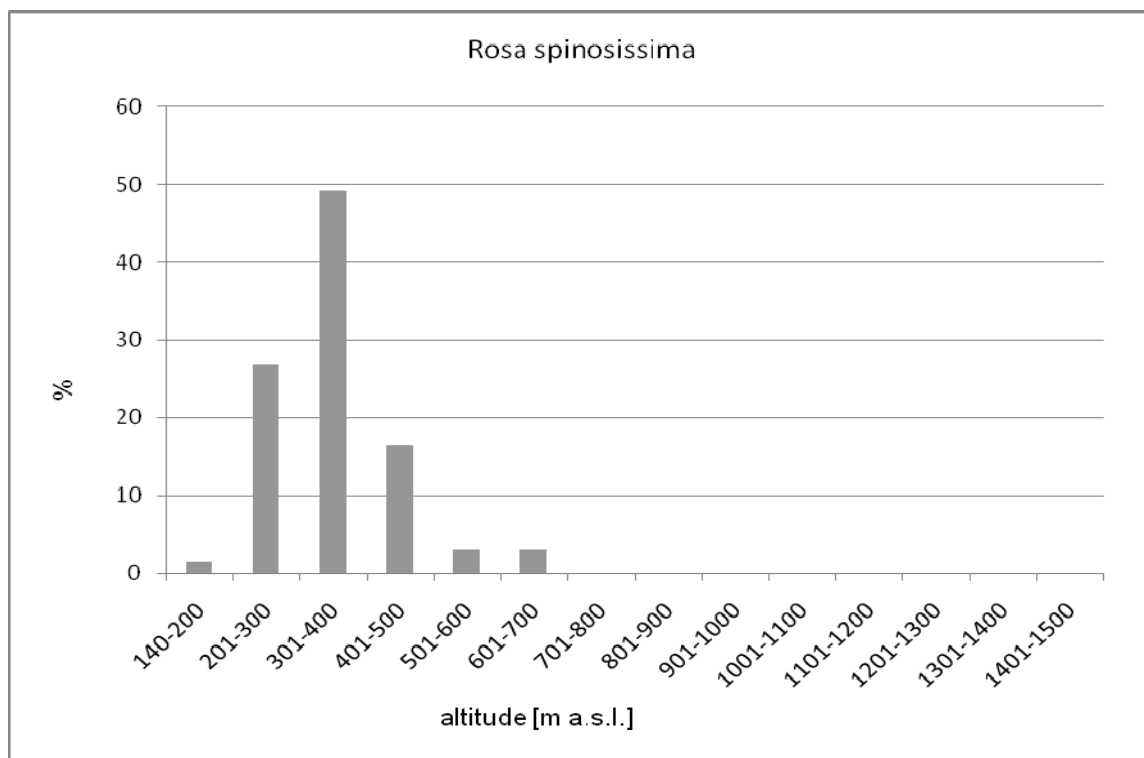
Jedná se o růži s největším areálem v rámci rodu, eurasijský (eurosibiřský) druh, zasahující z Evropy do jihozápadní až střední Asie, uváděn je též ze severní Afriky, včetně Alžíru. U nás roste v nejteplejších částech státu ve dvou oddělených areálech, v Čechách ve střední části Českého středohoří zcela ojediněle, na střední a jižní Moravě po Moravský kras a Třebíčsko roztroušeně, místy hojně, jinde je občas pěstována a zplaňuje. Výskyt ve fytogeografických regionech: Bílé Karpaty stepní (7), Cidliňská pánev (1), Dražanská vrchovina (1), Haná (5), Hrubý Jeseník (1), Jesenické podhůří (4), Jihomoravská pahorkatina (143), Křivoklátsko (1), Lounsko-labské středohoří (6), Lužická kotlina (1), Mikulovská pahorkatina (33), Moravské podhůří Vysočiny (32), Moravský kras (6), Podbrdsko (1), Šluknovská pahorkatina (1), Šumava (1), Šumavsko-novohradské podhůří (4), Teplické vrchy (1), Verneřické středohoří (3), Votická vrchovina (1), Znojemsko-brněnská pahorkatina (42).

PŘÍČINY OHROŽENÍ

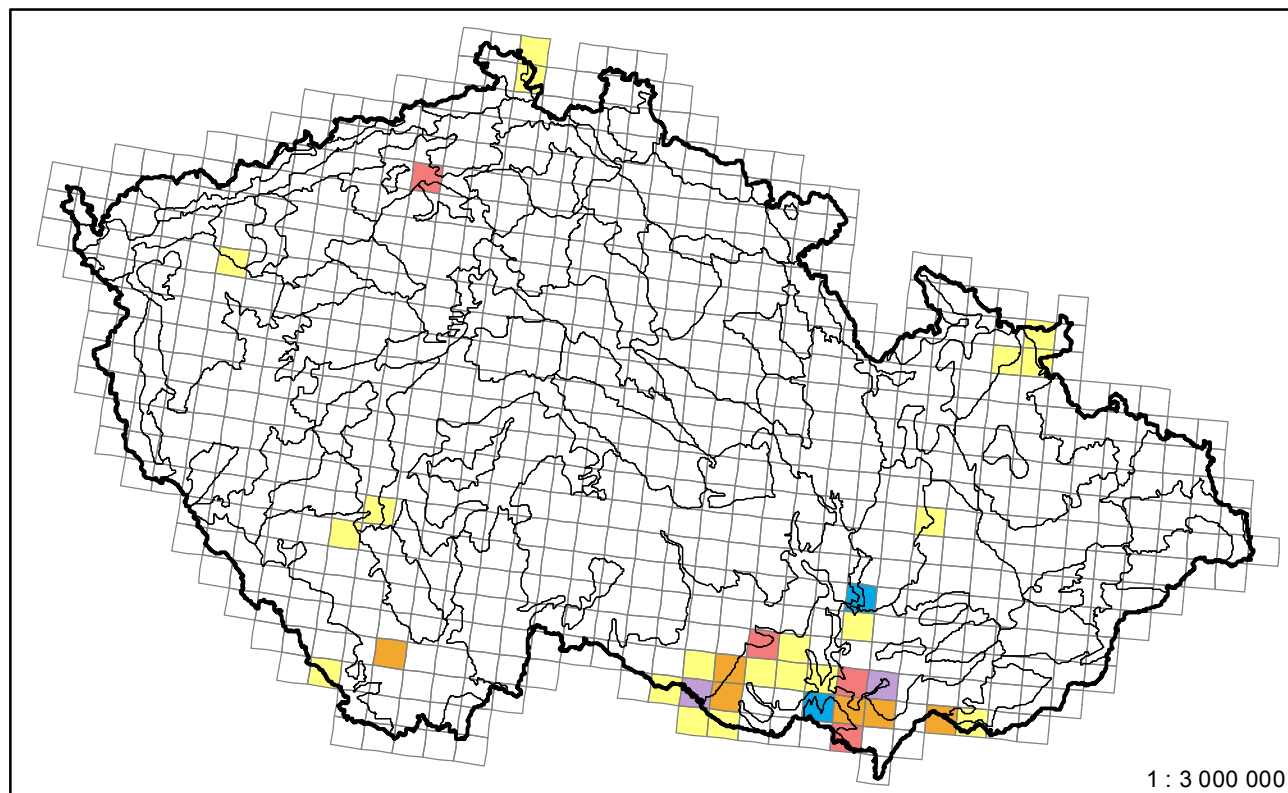
Růže bedrníkolistá je z hlediska ochrany zařazena k silně ohroženým druhům naší květeny. Příčinou ohrožení je zejména zánik a degradace jejich přirozených biotopů, či nevhodný management (například vypalování). Okusem zvěří není ohrožena, jednak díky přirozené ochraně trny a také proto, že poškození nadzemní biomasy podporuje kořenovou výmladnost.

[illegible]

Výskyt podle nadmořské výšky

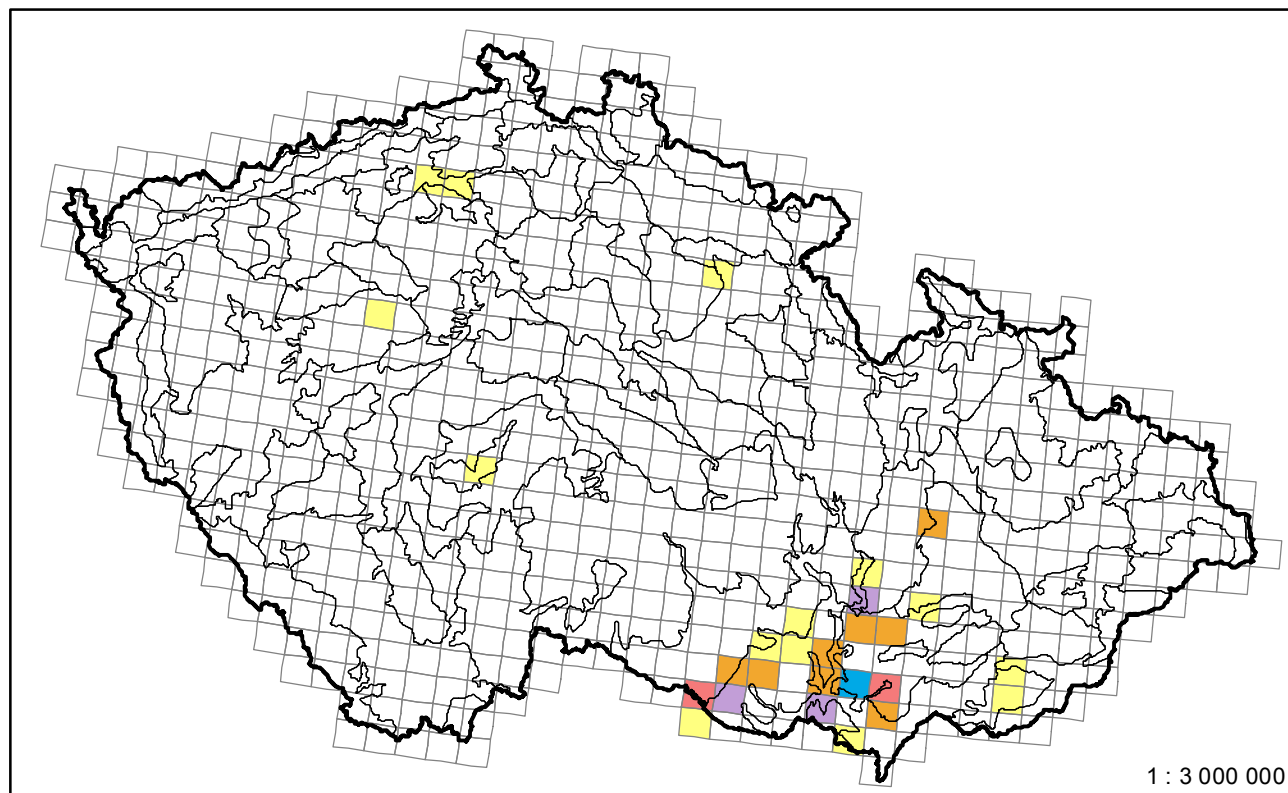

Výskyt do roku 2000

počet lokalit   1   2 - 3   4 - 5   6 - 7   8 - 12

Výskyt po roce 2001

počet lokalit   1   2 - 3   4 - 6   7 - 12   24